

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.

A kézdivásárhelyi városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 20 kr.—Egyes szám ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok és Egyesületek, melyek egyenként, ha előfizetnek, 4 frtéért kapják a lapot.

Felélős szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelyi) intézendők.

Kiadóhivatal: K.-Vásárhelyt az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová a hirdetések s előfizetési pénzek küldendők.

A nemzeti kultúra

A kultúra szabja meg, hogy egy-egy nemzetnek milyen szólam jut a nemzetek világkoncertjében. Vezetőszólamra csak azok a nemzetek tarthatnak igényt, a melyeknek kultúrája vezet. Hadsereggel, nyers erővel ideig-óráig hatalmat szerezhet magának egy-egy nemzet, de ez a hatalom nem maradandó, elmúlik mihelyt lankad az erő és csak emléke marad meg intő példának vagy gunynak. Perzsia sok milliónyi hadseregéből mi maradt meg? Viszont a maroknyi Görögország maiglan is ha nem is vezető, de irányadó és alapvető jelentőséggel van.

Minden nemzetnek értékét a kultúra adja meg; a magyar nemzetnek nemcsak becsét mérhetni a kultúrával, hanem létfontartó elmét láthatni a kultúrában. A magyar nemzetnek nemcsak a világ nemzeteivel szemben kell megállania, kultúráját fogván fegyverül, hanem hegemoniáját kell fentartania saját hazájában.

A kultúra magasabb nivója teszi a magyar nemzetet vezérré az itt lakó nemzetiségek fölött s tette a történelem egy évezredén át az itt lakó népek tömörülési középpontjává. Ez a magyar nemzeti kultúra az, a mi államalkotóvá tette nemzetünket e földön és ez a kultúra tette lehetővé, hogy államiságunkat nem veszítettük el annyi végveszedelmek közepette sem.

Kulturánkat növelni, támogatni, nívóban fejletté tenni, nemzeti erőben gyarapítani a legfontosabb nemzeti feladatok közé tartozik. Ennek a nagy nemzeti feladatnak volt szószólója Széll Kálmán miniszterelnök. Egyszerű szavakkal beszélt, de egész látkört nyitott meg. A Dunántúli Közművelődési Egyesülethez beszélt, a mely diszelnökséggel tüntette ki a miniszterelnököt, de mint ez államférfi minden szava, a nemzet egészéhez intézte szövegét. Ismét talált egy szerencsés formulát, melylyel hatalmas prespektívát nyitott meg a kulturális mozgalmak számára. A kulturális munkát elnevezte a miniszterelnök: új honfoglalásnak és ezt a szép képet kiegészítette azzal, hogy ez az új honfoglalás nem háborúság, hanem lassu munka, mely talpalatonként kebelezi a nemzet testébe az országot. És kifejezte a miniszterelnök realisanis, kézzelfoghatóan is a nagy feladatot: „Minden ember, a kit ebben az országban műveltebbé tehetünk, az megvan nyerve arra, hogy ő és a kik tőle tanulnak, Magyarország jövő missziójának tényezőivé váljanak”. E realis mondat nyitotta meg a kulturális mozgalmak számára azt a széles prespektívát, a melyet fentebb említettünk.

A kulturális egyesületek működésében — ez a miniszterelnök szavainak foglalatja — ne keressük a kézzelfogható eredményeket és sikereket a mában. Ma a kulturális egyesületek csak egy embert, két embert, hármat, szóval egyes embereket tehetnek műveltebbé és magyarrá: az egyesekből óriási kör csak a jövőben alakul, mikor már azok lesznek az uralkodó nemzedékek, a kik ma egyesektől tanultak.

A kultúregyesületek nem a má szolgálgják. Mert elvégre bármily kiterjedtek, bármily gazdagok és bármily hatékonyak is a kultúregyesületek és kulturális mozgalmak, ma még eredményeket nem láthatunk a működésükben, legfeljebb érezhetünk. A ma munkájának eredményei csak akkor fognak szembetűnni, mikor az eredmények már óriásiak lesznek, mikor Magyarország jövő missziójának tényezői valóságban harczéken sorakozni fognak.

Hogy mi lesz a magyar nemzetnek az a jövő missziója, a melyre kulturánk erejével is készülődünk, azt se megjósolni, se formulázni nem lehet. A nemzetek hivatásokat töltönek be. A magyar nemzet eddigi hivatását eléggé tanusította a történelem, nemcsak a magyar történelem, hanem a világtörténelem, melyben a magyar nemzet mint Európa védőbástyája szerepelt. Ki tudja, hogy ezt a hivatást végleg eltávolította-e a történelem a magyar nemzettől? De ha igen, akkor is vár új hivatás a magyar nemzetre. A jövő történelme majd meg fogja mutatni, hogy mi ez a hivatás. De, hogy hivatása van és lesz a jövőben a magyar nemzetnek, ezen kételkedni lehetetlen. Mert nemzet hivatás nélkül nem élhet. Az olyan nemzetek, melyek már végleg betöltötték missziójukat, nem élhetnek meg, pusztulásnak indulnak és elpusztulnak.

A magyar nemzet még érez erőt magában, sőt most érzi igazán a magában rejlő erőt. Az enyészeti utjáról csapott vissza ez a nemzet egy zökkenéssel, egy hatalmas szárnycsattogással az élet útjára. Az élni akarás ellenállhatatlan ösztöne buzdított föl benne és visszatért az életbe. Három évtized előtt kezdte meg ez a nemzet az új életet és az új élet hivatást keres a nemzetek hivatásának mezején. És a mely nemzet akar hivatást betölteni, az lel is hivatásra, a melyet betölthet.

Ilyen magasabb etikai felfogás nyilvánult meg Széll Kálmán miniszterelnök beszédében, melyben a maga nagy tehetőségét fölajánlta a nagy nemzeti munkára és felszólította a nemzet minden fiát, hogy járuljon erejével a munkához.

Lehetetlen, hogy ez az emelkedett felfo-

gás ne szüljön üdvös hatást s lehetetlen, hogy a magyar kulturális intézetekre és kulturális mozgalmakra ne várjon a legszebb jövő, mikor működésük irányát olyan határozottan és világosan megjelölik, mint a hogy a miniszterelnök beszéde tette.

Hungarus.

Székely lányok az elzúllás útján Romániában.

(Folytatása és vége.)

Tudjuk, a nőegyletek zászlójukra irták a segítés, véd és oltalmazás jelszavát, s a szegénységre jutottak felségélyezésében feltétlenül nemes feladatot teljesítenek. Ugy, de ne feledjük, hogy meggyünkben e szerencsétleneknek két menedékháza van; de nincs egy testület, mely a nyomor, az inség bekövetkezését előidéző okokat, minő a Romániába való kivándorlás, az erkölcsi és anyagi tönkretetés folyamatát megszüntesse. Kérdem: melyik a fontosabb szerep a nyomor az erkölcsi tönkretetés bekövetkezésének megakadályozása-e, vagy a társadalom közönye alapján beállott nyomor enyhítgetése. Ezen két tény, ok és akarat összefüggésben van, az első hivatva van megszüntetni a másodikat.

Mit tegyenek a nőegyletek, hogy eme székely leányokat, kik biztos elzúllásnak mennek elébe, hogy megmentsék? Lépjének egymással szoros kapcsolatban. Titkáraik által terveiket, céljaikat egymással közöljék. Falukon is létesítsenek góczokat. A mozgalom megindításának legilletékesebb helye féléseknél fogva is — mivel a szomszédos helyiségekben Berezsk stb. legjobban mennek Romániába — Kézdi-Vásárhely. Innen, ha itt nem volna alkalmas egyén, Seps-Szent-Györgyről kellene a székely leányoknak Magyarországra való kitelepítése kérdését vezetni.

A többi háromszéki, eszék megyei nőegyletek a központ ténykedését anyagilag is támogatják. A központ titkára, ki az egész ügyet vezeti, tisztelt-díjban részesül s munkásságáról minden év végén jelentést szerkeszt, melyet nyomtatásban az illetékes nőegyleteknek megküldi. A vidéki falusi góczokból az adatokat beszerzi, hogy itt is, ott is hány leány óhajta magát egyes nagyobb városokban alkalmas helyeken, jó családoknál, mint cseléd, szolgálo, szakácsné alkalmaztatni. A székely nőegyletek elnökségétől a központ titkára a kellő tájékoztató adatokat, az elhelyezendőkre nézve, beszerzi, szükség esetén információit kibővíti s annak alapján az elhelyezésről intézkedik.

100 és 100 leányt lehetne így évente jobb és jobb helyen elhelyezni, kik ügyességük, szorgalmuk alapján tisztességes vagyont takaríthatnának magoknak itt inkább, mint Romániában. Megjegyzendő, hogy a nőegyleti központ titkára az elhelyezendő leányokat kellő utasításokkal látja el s helyzetük felől olykor-olykor tájékoztatást szerez azon helyiségek nőegyleti titkáráról, hol az illető elhelyezve van. Eljárásaiban a központ elnökségével érintkezik. Hivatalos átiratait az elnökkel láttamoztatja.

Lehetne az ügyesebb székely leányok részére szakácsnő, házvezető tanfolyamot is létesíteni. A nőegyleti központ elnöksége érintkezésbe teszi magát egy ügyes nevelésre is alkalmas tiszta, rendes mosónővel és varrónővel kölcsönös megállapodás

utján segíti abban, hogy oly alkalmas helyiséget fogadjanak ki, hol 4—6 leánynak mosásban, varrásban, fehérnemű s egyszerűbb ruhák kézzel való megvárárásában, foltozásban utasításokat adhatnak. Ez nem járna nagy költséggel, legfeljebb egy néhány vasaló, vasaló-deszka, cseber, egy pár asztal, szék beszerzése válnék szükségessé. A központ titkára értekezik a szülőkkel, hogy kik leányaikat szakácsnőnek, háztartónőnek óhajtják kiképeztetni, e feladatra a nőegyleti központ ajánlkozik, ha a leányt erre alkalmasnak találja. A kiképzési idő egyik karácsonytól a másikig tart, még pedig következő rendszerrel: Titkár beszegődötti jobb családokhoz szolgálónak, fele bérért, szóval csekély fizetésért, kiköti azt, hogy az év alatt az illető háziasszony nevezettét a főzésbe vezesse be, megnevezvén, hogy mely ételeknek a főzését kell legkevesebb megtanítani; kiköti, hogy egy héten 2 órán át szám és háztartás-vezetés tanulása céljából iskolába, 3 órán át egy délelőtt, 3 órán át egy délután mosás vasalás és varrás tanulása végett az illető szolgálat megjelölendő időben el kell bocsátania, szóval 380 órai tanítási idő házon kívül történik. Azonban a mosó- és vasaló-helyiségben joga van minden leánynak a gazdától bizonyos meghatározott számú fehérneműt elvinni s ott kimosni, esetleg vasalni; joga van minden leánynak a maga ruháját, fehérneműjét varrni, foldozni. Év végén az így képzett leányok képességeket bizonyítva több fizetéssel helyezendők el. Ezen a téren is a nőegyletek szerezhettek a mainál sokkal nagyobb értékű, hazafiasabb, hervedhatatlan érdemeket. Csak rajta, a tett mezejére kell lépni, a cél megnevesíti az eszközöket, így meg lesz adva a kenyér s megszűnik a lélekkufarodás.

Gömöri.

Kamarai közgyűlés.

Maros-Vásárhely, máj. 18.

A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara május hó 17-én délután rendes havi ülést tartott. A gyűlésen Tauszig B. Hugó kir. tanácsos elnökolt, résztvettek benne a kamarai tagok szép számmal. Az elnöki közlések során említésre méltó a kereskedelmi miniszter leirata, mely szerint a fogyasztási szövetkezetek forgalmát és üzleti ténykedését korlátozni nem kívánja. A csik-gyimesi határ vasutállomáson vámhivatal állítottatott fel.

A tárgysorozat rendje tudomásul vétetett s a darabszámra dolgozó segédek és segéd munkások kereseti adójának a munkások által való fizetése tárgyában kelt miniszteri leirata.

Ugyancsak tudomásul szolgált a gyapjufonó gyár létesítése ügyében kiküldött bizottság eddigi ténykedéséről szóló jelentés.

Nagy érdeklődés mutatkozott a székely fiuk ügye iránt. Jelen év tavaszán 120 fiu helyezettett el magániparosokhoz. A székely fiuk iparalapja a legutóbbi gyűlés óta 181 frt 76 krral szaporodott és ezzel az alap 2932 forint 08 krt tett.

Pártoltatott a soproni kamara azon felirata, melylyel az ipartörvény 50. §-nak módosítását sürgeti, valamint, hogy a kereskedők, iparosok csak iparigazolvánnyal látogathassák a vásárokat.

Tárgyaltatott a borhamisítás ügye. A közönség bizalma megingott és a termelők zaklatásnak vannak kitéve. A bajok orvoslása céljából pártolása határoztatott az aradi kamara azon feliratának, hogy a földművelésügyi miniszter szakközegei látogassák meg váratlanul a bortermelőket és borkereskedőket, vegyenek vegyelemzésre szolgáló bormintákat, a vizsgálat eredményét időnként hirdessék ki, de vizsgálati díjat csak azoktól szedjenek, kiknek bora hamisnak találtatott.

Nagyobb vitát provokált az állami italmérési jövedékekről szóló törvényjavaslat 5. §-ának módosítására vonatkozó megkeresése az aradi kamarának. A törvényjavaslat intenciója az, hogy szesz és abból készített pálinka kis kereskedésekben ne árulassék, hanem csak pálinkamérésben. Az aradi kamara ebben a kiskereskedők egzisztenciáját látja veszélyeztetve, mivelhogy az italmérés megszorításával jövedelmük fő részétől esnek el. Morális és közgaz-

dasági szempontból folytatott vita után az átirat egyszerűen tudomásul vétetett.

A medgyesfalvi szeszgyár alapkongresszusának (5 ezer h. l.) 4 ezer h. l.-rel való fölemelése tárgyában beadott kérvénye hosszú vita után határoztatott, hogy a kamara egyes iparyállalatnak a többi rovására támogatást nem nyújt, de kész a székelyföldi szeszgyárosok ügyét védelmébe venni, ha az iránt együttesen folyamodnak.

Általános helyesléssel találkozott a kolozsvári üzletvezetőség azon megkeresése, hogy a vasutnál felhasználható házi iparcikkek szállítására székelyföldi háziiparosok tegyenek ajánlatot. A kamara megtette ez iránt a lépéseket s oda fog hatni, hogy a háziiparosok egy-egy cenzális helyen szövetkeztető tömörüljenek. A Székelyföldön nagymennyiségű háziipari cikkek készül, s ha okosan használják fel a kínálkozó alkalmat, jelentős jövedelemre tehetnek szert. Ezt a mozgalmat általános közgazdasági, de különösen székely szempontból melegen üdvözljük.

Czódig parajdi szeszgyáros szeszforgalmának 500 hl-re emelése javaslatba hozott. Nagy érdeklődéssel tárgyalta a kamara Kis-Küküllővármegye alispánjának azon átiratát, melyben támogatást kér a megye területén meghonosítandó háziipar számára. A kamara — bár Kis-Küküllőmegye a kolozsvári kamara területéhez tartozik — készséggel nyújt tájékoztatást e nagy ügyet szívében viselő alispánnak s e célból adatokat fog beszerezni, miután közli véleményét a teendőkre vonatkozólag.

Ekwert József alelnök indítványára lépéseket tesz a kamara, hogy az elrontott árnyilatkozati úrlapok, mint az elrontott váltóúrlapok visszaváltásának.

Egy felmerült konkrét esetben a kamara elvi jelentőségű határozatot kért a keresk. minisztertől. Végeladás engedélyéről lévén szó, az iparhatóságokkal közöltetni határoztatott a miniszter azon döntvénye, hogy „a végeladás üzlet lebonyolítás címén, a mennyiben a lebonyolítás az egész üzletre vonatkozik, hathónapi időtartamon belül, a leltár betérjesztésének kikötése nélkül engedélyezendő s leltár csak akkor követelendő be, ha a hat hónapra nyert végeladási engedély meghosszabbítottatik.

Végül a kamara évi jelentésének, mely újabb megállapodás szerint csak írásban terjesztetett a keresk. miniszter elé, a jegyzőkönyv képesen való kinyomtatását elhatározván, Koós Ferencz kir. tanácsos, brassó megyei nyug. tanfelügyelőt és Gagyi Samu miskolci polg. isk. tanárt levelező tagjaivá választotta.

Ezzel az ülés több kisebb jelentőségű ügy tárgyalása után véget ért.

Ujdonságok.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi min. kir. miniszter kézdívásárhelyi ifj. Szotyori Dániel budapesti joghallgatót a vallás- és közokt. miniszteriumhoz díjtalan számgyakornokká nevezte ki.

— **Országgyűlési képviselők a bizottságokban.** Háromszékvármegye országgyűlési képviselői a következő bizottságokba választottak be: Beksics Gusztáv és dr. Neumann Armin az igazságügyi, Weisz Berthold a közlekedésügyi, Sándor József a közoktatásügyi, dr. Beldi László a kérvényi, Benke Gyula és dr. Székely György zárszámadási vizsgáló bizottságba.

— **Halálozás.** Boos Dénes, kézdi-polyáni róm. kath. kántortartató, f. hó 24-én, hosszas szenvedés után elhunyt. Özvegyet és 7 árva hagyva hátra maga után. Temetése szombaton délelőtt volt nagy részvét között.

— **Időjárás.** Végre mihozzánk is elérkezett a rég várt eső s úgy látszik, hogy ezáltal tartósabb lesz az esőzés s végre megázik a kiszáradt föld s a pusztulásnak indult növényzet.

— **Meghívó.** A kézdívásárhelyi „Jótekonny Nőegylet” javára Kézdi-Vásárhelyen, 1899. évi június 3-án, szombaton délután 5 órakor, az Unio-kertben nyári táncmulást rendeztetik. Beléptidj: Személyjegy 2 korona, családjegy 5 korona. Felül-

fizetéseket köszönettel elfogadjuk. A rendező bizottság nevében: Ifj. Tóth Istvánné, elnök. Bartha Viktor, alelnök. Zieher Antal, alelnök. Dr. Vargha Béla, alelnök.

— **Volt székely huszárcsaládok ösztöndíja.** Háromszékvármegye alispánja a következő pályázati hirdetményt bocsátotta ki: A háromszéki és miklósvári volt székely huszárcsaládok által nevelési célra tett alapítványból ez időszertint egy alapítvány hely betöltésére és pedig a műgyetemet hallgatni kívánó részére a szabályrendelet 22. §-a értelmében az 1899/1900-ik évre, fél évenként két részletben, előre fizetendő 240 frt ösztöndíjjal ezennel pályázat hirdettetik, azon megjegyzéssel, hogy az ösztöndíj a szak teljes folyamára kiterjed. Ezen ösztöndíj elnyeréséhez csakis székely huszárcsalád fiú és női ágban leszármazó férfitagjai jogosultak. Az alapítványi helyre pályázók kötelesek az ez iránti kérésüket előírt vármegye alispánjához, mint a kezelő bizottság elnökéhez 1899. évi július hó 31-ig benyújtani. A kérés felszerelendő: a) kérelmezők keresztlevelével, melyben törvényes származása bizonyítva legyen. b) Valamely magyar honi főgimnázium vagy főreáltanodában nyert érettségi bizonyítvánnyal. c) Saját és szülői vagyonára vonatkozó közséki előjárósági bizonyítvánnyal. d) Arra vonatkozó bizonyítvánnyal, hogy pályázó jogosult volt székely huszárcsaládból származik, mely bizonyítvány a közséki előjáróság és azon községbeli huszárcsaládokhoz tartozó választott tag által állítandó ki. Seps-Szt-György, 1899. május hó 10-én. Gábor Péter, alispán.

— **Alispánunk betegsége.** Mint mély részvétel értesültünk Gábor Péter alispán ur ismét nagyon beteg, régi baja ismét ágyba döntötte. Öszinte szívvel kívánjuk neki a mihamarábbi felgyógyulást, hogy tovább folytathassa e megye javára áldásos tevékenységét.

— **A mi vendégünk.** Benke Gyula országgyűlési képviselő f. hó 25-én este Kézdi-Vásárhelyre érkezett, hogy pár napot választói körében töltsön. A kézdívásárhelyi szabadelvű párt, mely már régen várta, hogy nagyrabecsült képviselője iránt érzett őszinte ragaszkodásának kifejezést adjon, megragadta ezen alkalmat s igen szép és mindenek felett szívélyes óvációt rendezett. Este 6 óra tájban a pályaház perronja egészen megtelt intelligens közönséggel, s a 7 óra tájban megérkező képviselőt nagy éljenzés és szünni nem akaró öröm riadalom fogadta. A szabadelvűpárt részéről Bartók Károly polgármester tolmácsolta igen ékes szavakban azon szeretetet és bizalmat, melylyel a választó közönség képviselője iránt érez, mire a képviselő ur meghatottan mondott köszönetet a szívélyes óvációért. A nagyszámú közönség lelkesült éljenzéssel fogadta mindkét beszédet s rokonszenves tüntetéssel halmozá el képviselőjét. És ez tartott mindaddig, míg a 28 kocsiból álló menet megindulhatott a város felé. Igen emelte az impozáns bevonulás díszét, hogy a polgárság egyrésze fellobogózta házát, jól lehet erre sem a hatóság, sem a szabadelvűpárt részéről felhívást nem kapott. Természetesen azon utczák, merre a menet elvonult zsufolva voltak néppel s minden oldalról csak amugy özlönlött a sok üdvözlét a régen nem látott képviselő felé. Általában meg kell említenünk, hogy a mai fogadtatás fényessége minden szónál szebben beszél azon általános tiszteletről és bizalomról, melylyel e város közönsége Benke Gyula képviselő iránt tisztelteti. Képviselőnk ezuttal is Kovács Dániel szabadelvűpárti elnök szíves vendégszeretetét veszi igénybe, hol csütörtökön este vendégünk tiszteletére, barátságos lakoma volt. Pénteken képviselőnk egy társasággal a bálványos-füredi fürdőhöz rándult ki. Szombaton a választó közönség részére vacsorát ad a képviselő ur s vasárnap Budapestre visszatér.

— **Nagy jégeső** pusztított f. hó 26-án Kézdi-Vásárhely város vidékén. A vihar délnyugoti irányból jött s azon községek határán, melyek útjában voltak, roppant károkat okozott. Értesülésünk szerint Al-Feltorja, Karathna, Volál, Szárazpatak, Peselek, Ikafalva és Futásfalva legtöbbet szenvedtek a nagy jégeső miatt. Némely helyeken a jég oly sűrűn s oly nagy darabokban hullott, hogy nem csak az összes termést, hanem még a gyümölcs fákat is teljesen tönkre tette.

— A „Kézdivásárhelyi Önképző- és Műkedvelő-Egyesület” pünkösdi második napján igen szépen sikerült előadást rendezett, mely alkalommal a szereplők mindenike igen jól megállotta helyét s a szép siker csak műkedvelőink törekvéséből bizonyította be. A mint értesültünk nevezett Egyesület június hó 1-én azaz Urnapján ismét egy igen élvezetesnek ígérkező előadást szándékozik rendezni, melyre a nagy közönség figyelmét lapunk hasábjain is felhívjuk. Előadásra kerül a „Kossuth menyasszonya” cz. történelmi színmű és az „Aranylakodalom” cz. látványos színmű egy képlete. Ily darabok színre hozataláért mindenestre elismeréssel kell adóznunk e kitartó Egyesületnek s méltán megérdemli támogatásunkat. Igen kedvesnek ígérkezik az „Aranylakodalom” cz. darabából kivett részletben előforduló angyali kar, melyben 12 leányka és fucska vesz részt. Kívánunk a legjobb sikert a sok áldozat és még több fáradozásért.

— **Uj zeneművek.** Vikol Simontól Kolozsvárott a következő három új zenemű jelent meg: „Lilien” gavott, „Metella” polka-mazur és „Etiquette” polka. Mind a három ügyes tánczdarab. Ajánljuk a zenekedvelő közönségnek.

— A görög építési stílusokat ismerteti és magyarázza dr. Gyomlay Gyula, nagy munkájának most megjelent füzetében. Fejtegetései során a görög építészeti fejlődésének teljes történetét és hű képét adja. A homerosi kor temploma voltaképpen egy kamara volt, mely az isten képét és kincseit rejté magában. Diszt legfeljebb egy előcsarnok adott neki, melynek kiugró tetejét 2 faoszlop tartotta. Később az oszlopsor körülölelte az egyéző templomot. Faoszlopok voltak ezek, legfeljebb ha színes agyaggal bevon-

ták. Csak lassan változott át a fatemplom kőcsarnokká. Az átalakulás az olympiai Hera templomon ment végbe, a melynek korhadó faoszlopait egymás után kőoszlopokkal cserélték fel. Egyet azonban meghagytak a fa-támok közül, emlékeül a régi eljárásnak. Ezt az egyet Pausanias még látta. A köépítés aztán az oszlopokat teljesen átalakította. A régi anyag emlékeit a dór oszlop őrizte meg legtovább, a lábatlan, egyszerű oszlopfejs, 16 rovátka, felfelé karcsúsodó oszlop. Az ion magasabb, finomabb alkotás, talapzata és művészién alakított feje van. Karesubb s ritkább sorban áll egymás mellett. Valamennyinek virága aztán a korinthusi, gazdag díszével finom akantusz-levelivel, könyved alakjával, mely játszva emeli a tiglyphek és metopok vésett domborműves terhét. Gyomlay könyve a Nagy Képes Világtörténet II. kötete, mely gazdag vállalatnak most megjelent 26-ik füzeté tárgyalja a görög építési stílusok fejlődését. Az egész kötet ára díszkötésben 8 ft. Egy füzeté 20 kr. Hetenként egy füzet jelenik meg. A munka részletfizetésre is kapható, a kiadótársaságnál (Révai Testvérek Irod. Int. R.-T. Budapest, Üllői-ut 18.).

— **T. Olvasóink** figyelmébe ajánljuk Orlai Sándor Palais Royal áruházát, (Budapest, IV. Koronaherceg-utca 8.), hol ezer és ezer szebb-nél-szebb tárgy van állandóan kiállítva. Különösen felemlítendő; gyémánt utánzat ékszerek, valódi arany és ezüst foglalásban, keleti gyöngyutánzatok, párisi legyezők, nászajándékok u. m. china-ezüst áruk, bronz dísz-állók, zsebórák, bőr-díszműárak, ezüst botok, peluche- vagy bőr varró- és ékszerdobozok, arany- és bőr övek stb. Képes árjegyzéket ingyen küld a hírneves czég, mely a meg nem felelő tárgyakat visszaveszi.

Közönség köréből*)

Kérdés a kézdivásárhelyi ev. ref. egyházközség előjáróságához.

Igaz-e, hogy május 25-én, csütörtökön, vásáros napon d. e. néhai Szász Domokos ev. ref. püspök emlékére gyász isteni tisztelet tartatott, a nélkül, hogy arra a város kebelében létező testületek meghívattak volna?

Igaz-e, hogy ez azért lett így rendezve, hogy az állandó Igazgató-Tanács utasítása ellenére a hívek minél kevesebb számban jelenhessenek meg?

Tudomás szerint az állandó Igazgató-Tanács vonatkozó leiratában alkalmas napon való megtartását ajánlotta. Alkalmasnak tartja-e az egyházközség előjárósága a vásáros napot, egy ilyen ünnepélyes esemény megtartására, mikor iparos városunk lakói üzleti ügyekkel vannak elfoglalva?

Igaz-e, hogy ez főleg azért történt így, hogy a szolgálattevő s egyedül itthon levő I-ső lelkesnek készülnie ne kelljen?

S végül kérdezzük, hogy az egyházkerület érdekében működött boldog emlékü püspökünk, néhai Szász Domokos azt érdemelte-e meg az ő közvetlen felügyelete alatt álló egyházközségtől és ennek előjáróságától, I-ső papjától, hogy az egyházkerület állandó igazgató-tanácsa felhívása ellenére gyász-ünnepélyét a hívek részvétele nélkül, csupasz falak között tartsa meg az egyház előjárósága és annak I-ső lelkesze?

Erre egyenes választ kér:

Több kálvinista.

*) Az e rovat alatt közöltékért csak a sajtóbírózág irányában vállal felelősséget a szerk.

Hirdetések.

Kiadó szoba.

Egy külön be- és kijáratu szoba azonnal **kiadó**. Hol? Megmondja e lap kiadóhivatala.

Sz. 746. tkvi.
1899.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kovásznai kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Bartha Imre ügyvéd által képviselt Gelenceze község végrehajtónak Márkos Benedek végrehajtást szenvedő elleni 65 ft 85 kr. tőkekövetelés és járuléka iránt végrehajtási ügyében a kézdivásárhelyi kir. törvényszék, a kovásznai kir. bjbírság területén levő, Gelenceze község határán fekvő a gelencezei 425. sz. tkvben foglalt 1427, 1428 hrsz. egész ingatlanra 417 ft, a 1729 hrsz. egész ingatlanra 23 ft, a 2370 hrsz. egész ingatlanra 32 ft, a 3329, 3330 hrsz. egész ingatlanra 68 ft, a 3937 hrsz. egész ingatlanra 11 ft, az 5735 hrsz. egész ingatlanra 12 ft, az 5749 hrsz. egész ingatlanra 47 ft, a 7409, 7410, 7411, 7412 hrsz. egész ingatlanra 33 ft, a 7446, 7447, 7471 hrsz. egész ingatlanra 37 ft, a 7478 hrsz. egész ingatlanra 37 ft, a 8023 hrsz. egész ingatlanra 23 ft, a 8438 hrsz. egész ingatlanra 9 ft, a 8018 hrsz. egész ingatlanra 21 ft, a gelencezei 155 sz. tkvben felvett 490, 491, 492 hrsz. egész ingatlanra 195 ft, a gelencezei 930. sz. tkvben 4700 hrsz. egész ingatlanra 8 ft, a gelencezei 1062. sz. tkvben 8744/a hrsz. ingatlanra 10 ft, a gelencezei 1086 sz. jkvben 5785 hrsz. egész ingatlanra 2 ft, összesen 985 ft ezennel megállapított kikiállítási árban a gelencezei 425 sz.

tkvben C. 1., a gelencezei 930 sz. tkvben C. 1., az 1062 sz. tkvben C. 3 és az 1086 sz. tkvben C. 1. alatt özv. Márkos Istvánné szül. Pap Terézia javára bekebelezett életfogytiglani haszonélvezeti jog sérelme nélkül elrendeltetik és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1899. június 22-én d. e. 9 órakor Gelenceze község házánál megtartandó nyilvános árverésen megállapított kikiállítási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékat készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényezikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi december hó 1-én 3333 sz. a. kelt. I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kovácsna, 1899. évi márczius hó 27-én.

A kir. bjbírság, mint tkvi hatóság.

Száva,
kir. albiró.

(1—1)
Szám 1480/1899.
tkvi.

Árverési hird. kivonat.

A kovásznai kir. járásbírság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi,

hogy Dr. Bartha Imre ügyvéd által képviselt, a kovásznai ev. ref. egyház végrehajtónak Szöcs János végrehajtást szenvedő elleni 400 ft tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében, a kézdivásárhelyi kir. törvényszék a kovásznai kir. járásbírság területén levő, Kovászna község határán fekvő, a kovásznai 2351 sz. tkvben foglalt 554, 555 hrsz. egész ingatlanra 407 ft ezenel megállapított kikiállítási árban az árverést a Gocz Ferenczné szül. Kovács Zsuzsanna javára C. 1. alatt bekebelezett haszonélvezeti jog sérelme nélkül elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1899. június 20-ik napján délelőtt 9 órakor ezen tkvi hatóság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiállítási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. XI. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügy miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. XI. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kovácsnán, 1899. április 22-én.

A kir. bjbírság, mint tkvi hatóság

Száva s. k.
kir. albiró.

1—1.

Sz. 1773—99.

Hirdetmény.

Alattirt városi tanács a s.-szentgyörgyi m. kir. pénzügyigazgatóságnak 9631/99. alatti rendelete alapján közzé teszi, hogy a folyó évre megállapított általános jövedelmi pótdóról szerkesztett és érvényesített kivetési lajstrom ezen városi adóhivatalnál folyó hó 27-étől június hó 5-éig közzemlére ki van téve és az minden adózó polgár által megtekinthető. Együttal figyelemztetnek az adózók, hogy notaláni felszólamlásaikat és pedig: azok az adózók, kik az illető kivetési lajstromban tárgyalt adónemmel már a mult évben voltak megróva, a lajstrom kitételének napját, — azok az adózók, kik az illető kivetési lajstromban megállapított adóval a kivetési évben első ízben rovatk meg az adótartozásunknak az adókönyvecskébe történt bejegyzését követő 15 nap alatt a város polgármesterénél előterjeszhetik.

Végül felkéretnek az adózó polgárok, hogy adókönyvecskéjüket ezen városi adóhivatalnál 8 nap alatt mutassák be.

Kézdi-Vásárhelyt, 1899. évi május hó 25-én.

Bartók Károly,
polgármester.

(1—1.)

Önkéntes árverés.

A kovásznai fürdőben, egy egész kényelmes uri lakásul szolgáló

Villa „Irma-lak“

f. évi június hó 19-én a helyszínén tartandó önkéntes árverés után el fog adatni. Az árverés d. e. 10 órakor fog megtartatni.

Feltételek megtekinthetők és bővebb tudósítás nyerhető ÉR-KÖRÖSÖN (Szilágymegye)

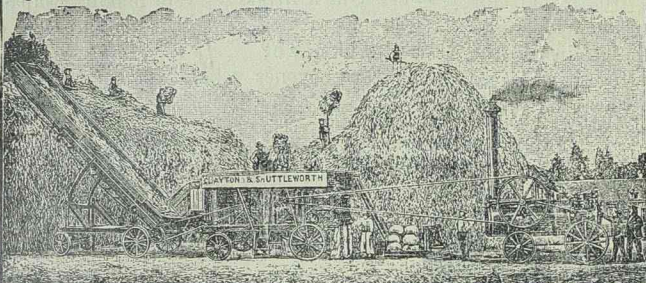
Goorik Ödönnél.

2-3.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánljának:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig, szalmakaszalozók, továbbá járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

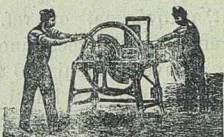
„Columbia-Drill“

legjobb sorvetőgépek, szeeszkavágók, répavágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlő-malmok, egyetemes acél-ekék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kíváratra ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.

Fogtechnikusi jelentés.

Van szerencsém Kézdi-Vásárhely és vidéke n. közönségének becses tudomására hozni, hogy folyó évi május hó 27-én

Kézdi-Vásárhelyre

érkeztem és néhány napig a n. é. közönség rendelkezésére állok.

Készítek egész fogsorokat, melyek bármely étel rágására teljesen megfelelnek — felelősség mellett; egyes fogakat a többi fogakhoz természetben rakok a legjobb anyagból.

Lerakódott fogkövet és lerakódott zöldszínt eltávolítok műtét és fájdalom nélkül.

Fogakat és foggyökereket, a legújabb módszer szerint teljesen fájdalom nélkül húzok, garantírozva.

Minden javításokat pontosan elkészítek.

Jó és tartós munka a legolcsóbb árakon.

A berlini fogászati klinikán végezvén a tanfolyamot kitűnő eredménnyel, remélem, hogy a n. é. közönség teljes megelégedését leszek szerencsés kiérdemelhetni.

Becsés bizalmat és pártfogást kér

teljes tisztelettel

Kovári Ármin,
fogtechnikus.

Található: d. e. 7-12 óráig a Millennium szállodában.
d. u. 2-6 óráig

Több mint 50 év óta
sikerrel használtatik

Az

ESZÉKI SPITZER-KENŐCS

és az

Eszéki SALVATOR-SZAPPAN

Valódi minőségben csakis
mint eddig, ezentúl is
ESZÉKEN, felsőváros

DIENES C. J.-féle

gyógyszertárban

készül és megrendelhető.

SZEPLŐKET

és

MÁJFOLTOKAT,

valamint az összes

bőr tisztátalan-
ságot

biztosan eltávolít

1 téglal valódi Spitzer-kenőcs . . . 35 kr.
1 üveg valódi Spitzer-mosdóvíz . . . 40 kr.
1 darab valódi Salvator-szappan . . . 50 kr.
1 doboz valódi lyoni rizspor 3 színben 50 kr és 1 frt.
1 téglal kézpaszta . . . 60 kr.

FIGYELMEZTETÉS

Csak akkor valódi, ha a fenti törvényileg
beiktatott védjeggyel el vannak látva és ké-
retik a t. közönség csakis **DIENES**-féle eszéki
kenőcsöt és szappant kérni és elfogadni.

SPECZIALISTA SÉRVKÖTŐKBEN.

A Keleti-féle csász. és kir. szab.
sérvkötő orvosi tekintélyek véleménye
szerint a legtekélyesebb ezen nemből,
nem csuszlik, nem gyakorol kellemetlen
nyomást és eltávolítja célszerű szerke-
zeténél fogva az eddigi sérvkötők hiányát.

A Keleti-féle gummi sérvkötő ido-
mitható pellottával, szarvas bőrvédővel és
biztonsági övvel.

Cs. és kir. osztrák-magyar és
belga kir. szabadalom.

Kitüntette Brüsszelben
aranyéremmel és díszokmányokkal.

Árak: egyoldalu 6 frt.
kétoldalu 12 frt.

Gyáramban készülnek ezenkívül: mülábak, műkezek,
járó- és nyújtó-gépek, egyenestartók (Hessing-féle rendszer),
orthopédiai fűzők, háskötők, göröserharisnyák és mindenféle
gummiáruk urak és hölgyek részére.

Megrendeléseket pontosan és diszkrétan eszközöl:

KELETI J.

csász. és kir. orvos, sebészeti mű- és kötszer gyáros

Budapestben. (Alapított 1878.)

IV. Koronaherceg utca 17.

Sebészeti műszergyár gázmotor er el:

IV. Rostély-utca 15.

Nagy képes árjegyzék ingyen é bérmentve.

Nem megfelelő kötszerek készséggel cseréltetnek.

Ezen hirdetés tulajdonosának vételénél 10% engedélyeztetik.

Ezen hirdetés tulajdonosának vételénél 10% engedélyeztetik.